

JOENSUUN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Muuntamontie 5
80100 JOENSUU
Puh. (013) 267 7111

MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS

15.12.2021 § 66
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
Pvm Diaarinumero
16.12.2021 2269/11.02.03.00/2021

ASIA

Päätös Tornator Oyj:n maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta. Sisältää päätöksen maa-ainelain 21 §:n mukaisesta aloittamisoikeudesta muutoksenhausta huolimatta

LUVAN HAKIJA

Tornator Oyj
Muuntamontie 2, 80100 Joensuu
Y-tunnus 0162807-8

KIINTEISTÖTIEDOT JA OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Joensuun kaupunki, kylä Luhtapohja, tila Majoin kangas 167-437-3-12.

Hakija omistaa tilan.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Joensuun Luhtapohjan luoteispuolella Palovaarantien varrella.

ASIAN VIREILLETULO

6.9.2021

AIKAISEMMAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Alueella on ollut aiemmin maa-ainestenottotoimintaa, viimeisin maa-aineslupa on päättynyt vuonna 2012.

KAAVOITUSTILANNE JA MUUT MAANKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT SUUNNITELMAT

Alueella ei ole asemakaavaa.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 alue on osoitettu lounaissivuston kapeaa kaistaletta lukuun ottamatta EO/so-alueeksi eli seudullisesti merkittäväksi soran- tai hiekanottoalueeksi.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueelle ei ole osoitettu merkintöjä.

Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojektissa (POSKI-projekti) alue on määritelty ensisijaiseksi maa-aineksen ottoon varattavaksi hiekka- ja sora-alueeksi.

NYKYTILANNE ALUEELLA

Suunnitelulla ottamisalueella on ollut maa-ainestenottamistoimintaa jo 1950-luvulla.

Alueen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä eikä alueen välittömään läheisyyteen sijoitu luonnonsuojelualueita tai Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, lähin luokiteltu pohjavesialue on Latulaminsärkkä, joka sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä koillisen suunnassa. Lähin lähde sijaitsee noin 240 metrin etäisyydellä ottamisalueen reunasta lounaan suunnassa.

Lähin vesistö on noin 400 metrin päässä alueen lounaispuolella sijaitseva Luhtapohjanjoki.

Lähin asuttu kiinteistö sijaitsee 125 metrin päässä suunnitelma-alueen reunasta.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Haettu maa-aineslupa sijoittuu lähes kokonaisuudessaan ottamistoiminnan piirissä olleelle alueelle ja hieman ympäröivälle metsätalousmaalle. Lupaa haetaan 100 000 k-m³ ottomäärälle hiekan ja soran ottoon kymmeneksi vuodeksi.

Vuotuinen ottomäärä on 10 000 k-m³. Ottamissyvyys on 5-17 metriä ja ottotaso alimmillaan +122 (N2000). Ottoalueen pinta-ala on 3,7 ha, josta varsinaisen ottamisalueen pinta-ala on 2,3 ha.

Alueen länsiosaan on asennettu pohjavesiputki, 23.8.2021 pohjaveden pinnantaso on havaittu olevan tasossa +114,58 (N2000).

Toiminnan etenemisen mukaan alueen puusto raivataan pois ja pintamaat sekä hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset sijoitetaan ottamisalueen reunoille tai muuhun tarkoituksen mukaiseen paikkaan. Reunoille kasatut ainekset toimivat toiminnan aikana melu-, pöly-, ja näkösuojana.

Murskaukseen käytetään tilapäisiä murskausasemia. Murskausasema sijoitetaan alueen pohjalle, jolloin murskauslaitos jää 7...15 metriä korkean, luoteis-pohjois-itä-kaakkois-etelä suuntaan muodostuneen rinteeseen ja muodostuvan maa-ainesluiskan suojaan. Muihin ilmasuuntiin nähden sijoittuvat korkeahkot varastointikaset. Murskaustoiminta-alueen reunasta on matkaa lähimpään häiriintyvään kohteeseen 300 metriä.

Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä maa-ainesluiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2,5.

Polttoaineiden ja työkoneiden säilytys tapahtuu tukitoiminta-alueella varsinaisen ottamisalueen ulkopuolella. Tukitoiminta-alueella varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä polttoainetta. Alueella ei suoriteta öljyn vaihtoja tai isompia huoltoja, eikä koneiden tai laitteiden pesua. Mahdollisiin polttoaine- tai öljyvahinkoihin varaudutaan turpeella ja öljynimeytysmatoilla, murskaamon henkilökunta on opastettu toimimaan vahinkotilanteissa.

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Alueella tapahtuvassa toiminnassa minimoidaan riskit öljy- ja muiden haitta-aineiden pääsyyllä maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen. Luiskien reunat merkataan lippusiimoin ja alueen ympärille asetetaan työmaa-alueesta varoittavia kylttejä.

Alueelle liikennöidään Palovaaran tieltä.

Toiminnan loputtua alue siistitään ja jälkihoidon avulla pyritään ottamisalue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä ja palauttamaan alue metsätalouskäyttöön.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 37 vrk ajan yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 14.10.–22.11.2021 yleisessä tietoverkossa ja ympäristönsuojeluyksikössä. Viranomaisen on kuullut lähinaapurit.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto naapurina Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

Maa-aineksen ottoalue sijoittuu yli 30 metrin etäisyydelle Palovaarantien (maantie 513) keskilinjasta mitattuna. Ottoalueelle on olemassa oleva liittymä. Lupahakemuksen kuvien sekä maastokatselmuksen mukaan ottoalueelle johtavan liittymän ympäristö on tasainen ja laaja sorapintainen kenttä. Maasto viettää ottamisalueen suunnalta alaspäin kohti Palovaarantietä. Liittymäalueen eteläpuolella ei ole kunnollista maantien sivuojaa, vaan matala painauma. Hakemuksessa ei ole esitetty ottoalueen ja siihen liittyvien tukitoiminta-alueiden osalta arvioita hulevesien määrästä ja niiden johtamisesta.

ELY-keskus huomauttaa, että lupaehtoihin tulee lisätä maininta, että hakijan tulee kaivaa syvempi oja ottoalueen ja Palovaarantien väliin liittymäalueen selkeyttämiseksi sekä estämään hulevesien johtuminen maantielle. Mikäli ojan kaivuu sijoittuu Palovaarantien tiealueelle, tulee hakea työ lupaa tiealueella työskentelyyn Pirkanmaan ELY-keskukselta.

ELY-keskus muistuttaa, että maantien liittymäalue tulee pitää puhtaana kuormien mukana kulkeutuvasta kiviaineksesta.

Hakijan vastine

Hakija hyväksyy lausunnossa esitetyt vaateet.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemukseen saapui yksi muistutus.

Asianosaisen muistutus

Asianosaisen muistutuksessa esitettiin kysymyksiä pohjaveden ja kaivovesien turvaamisesta ja suojelusta, asuinmukavuuden turvaamista pölyltä ja melulta sekä työmaan käyttöveden ottamisesta, pesuvesien johtamisesta ja kemikaalien käsittelystä.

Hakijan vastine

Lupahakemusta koskeva ottamisalue sijoittuu alueelle, joka on Poski-projektissa osoitettu merkinnällä: ensisijaisesti maa-aineksenottoon varattava hiekka- ja sora-alue (kts. suunnitelma kappale 3.2). Lupa-alueelle ei ole esitetty tai alueella ei ole tiedossa olevia arvokkaita harjualueita tai muita suojeluarvoja. Poski-projekti on toteutettu valtakunnallisena hankkeena ja siinä on ollut tarkoituksena selvittää pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen. Hankkeessa on selvitetty alueiden suojeluarvoja, vedenottoa ja soranottoa. Joensuun seudulla tehdyissä tutkimuksissa on selvitetty alueita, joissa kiviaineksen otto on mahdollista ja missä ei, kun otetaan huomioon pohjaveden suojelutarpeet ja mahdolliset muut suojeluarvot.

Ympäristöministeriön julkaisussa 2020:24, "Maa-ainesten ottaminen. Opas aineiden kestävään käyttöön" sivulla 71 todetaan, että luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolella sijaitsevilla maa-aineksen ottamisalueella tulee jättää pohjavedenpinnan päälle vähintään 1–2 metrin suojakerros paksuus.

Hakemuksen mukainen alue ei sijoitu ympäristöhallinnon luokittelumalle pohjavesialueelle. Ottamissuunnitelman selostusosassa kappaleessa 1.5 on esitetty pohja- ja pintavesitiedot, jossa kerrotaan muun muassa, että suunnitelma-alueen länsiosaan on asennettu uusi pohjavesiputki, josta on pohjavedenpinnan korkeushavainto 23.8.2021 +114,58 mpy N2000. Lounaispuolella sijaitsevan lähteen vedenpinta on korkeudella +113,8 mpy. Luhtapohjanjoki on korkeustasolla +94,0 m. Pohjaveden ylimmän korkeuden arvioidaan olevan alueella tasolla + 115,5 mpy. Suunnitelmassa on esitetty alimmaksi ottamistasoksi +122 mpy. Tällöin pohjavedenpinnan ja alimman ottamistason väliin jää 6,5 metrin paksuinen luonnontilainen suojamaakerros. Mikäli myöhemmin havaitaan, että pohja- tai orsiveden pinnan taso on eri kuin nyt arvioitu taso, tällöin ottamista ei kuitenkaan uloteta kahta (2) metriä lähemmäksi pohjaveden pinnan tasoa (kts. kappale 4.2). Eli hakemuksen mukaisen alueen suojakerrospaksuutta voidaan pitää riittävänä.

Pelkällä riittävän paksulla suojakerroksella ei yksistään turvata pohjavettä, vaan alueen toiminnot ja niiden etukäteissuunnittelu ovat merkityksellisiä. Ottamistoiminnan suunnittelussa on kiinnitetty huomiota pohjavesien suojelutoimiin ja toiminta toteutetaan siten, ettei ottamisalueen toimilla pilata tai vaaranneta pohjaveden laatua tai määrää. (kts. suunnitelma 3.3, 4.2, 4.4 ja 4.5).

Pohjaveden laatu ja antoisuus on mahdollista turvata lupaan liitettävillä lupamääräyksillä. Kiinteistön 167–437–1–351 kaivo sijainnee varsinaisen ottamisalueen reunasta mitattuna yli 200 metrin etäisyydellä. Hakija voi selvittää kaivon veden laadun alkutilanteen ennen ottamistoimintaa ja järjestää seurannan ottamistoiminnan ajaksi, mikäli lupaviranomainen katsoo sen olevan tarpeellista.

Yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisen terveyteen vaikuttavat seikat on selvitetty mm. suunnitelman kappaleessa 3.3 Vaikutukset ympäristöön ja toimenpiteet vaikutuksien lieventämiseksi sekä seuranta. Lähimpään häiriintyvään kohteeseen on matkaa murskaustoiminta-alueen reunasta 300 m. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MURAU-asetus) 3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset tältä osin täyttyvät.

Alueelle ei tule vesi- tai viemäriiliittymää. Alueella mahdollisesti tarvittava kasteluvesi otetaan lähiympäristön maastosta. Alueella voi olla murskaustoiminnan aikana siirrettävä kuivakäymälä työntekijöitä varten. Kuivakäymälässä nesteet imeytetään turpeeseen ja kuljetetaan alueen ulkopuolelle kompostoitavaksi. Alueella ei synny jäte- tai prosessivesiä. Alueella ei suoriteta koneiden tai laitteiden pesuja.

Toiminnan ei arvioida aiheuttavan haitta-aine tai ravinnepitoisia päästöjä vesistöön eikä lisäystä alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin, myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu materiaaleihin.

Jätteitä alueella syntyy pääsääntöisesti murskauslaitoksen toiminnan aikana ja syntyvät jätteet ovat pääasiassa sekajätettä. Alueella ei varastoida vaarallisia jätteitä. Alueella mahdollisesti syntyvät vähäiset määrät ongelmajätettä on rinnastettavissa taloudessa tavallisesti syntyvään ongelmajätteeseen, joka muodostuu paristoista, polttimoista...jne. Ongelmajätteet säilytetään niille varatussa tiiviissä säiliössä. Jos ongelmajätteitä toiminnan aikana muodostuu, ne toimitetaan aina jätelain mukaisiin keräyspisteisiin ja kirjanpito suoritettaisiin laskutuksen seurannan kautta.

Kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jättejakeet kierretään.

Alueelle ei ole suunnitteilla tässä vaiheessa asfalttiaseman perustamista eli alueella ei käsitellä bitumia tai kemikaaleja. Mikäli myöhemmässä vaiheessa ilmenee tarve asfalttiasemalle, asfalttiaseman toiminnan osalta tehdään ympäristösuojelulain mukainen rekisteröinti-ilmoitus.

Toiminnan aikana alueella tarvittavat poltto- ja voiteluaineet varastoidaan asianmukaisissa, IBC – hyväksytyissä ja tarkistetuissa säiliöissä (kaksoisvaippasäiliöissä). Koneita, laitteita tai polttoaineita ei alueella säilytetä pidempiaikaisesti. Polttoaineiden käsittelyssä noudatetaan asiaan kuuluvaa huolellisuutta ja varovaisuutta. Suunnitelmassa on selvitetty kattavasti mitä polttoaineita ja öljyjä alueella tarvitaan ja kuinka niitä varastoidaan sekä käsitellään.

Alueella suoritettavaan murskaustoimintaan valitaan ammattitaitoinen ja nykyaikaisen ja tehokkaan kaluston omaava murskausurakoitsija. Kiviaineksenmurskaaminen toteutetaan yhtäjaksoisen murskausjakson aikana, joka kestää kerrallaan noin 1–4 viikkoa riippuen tuotettavan murskeen kokonaismäärästä. Murskauslaitos ja siihen kuuluvat laitteistot ja kalusto tuodaan alueelle murskausjakson alussa ja viedään pois, kun murskausjakso päättyy. Eli alueella ei säilytetä pidempi aikaisesti murskauksessa tarvittavaa kalustoa.

Murskaustyöt suoritetaan arkipäivinä ma – pe kello 7:00–22:00 välisenä aikana. Murskauslaitos voi olla toiminnassa vuoden minä kuukautena tahansa. Ennen murskausjakson aloittamista tehdään meluilmoitus kaupungin ympäristöviranomaiselle.

Raskasliikennettä alueella tapahtuu pääosin arkipäivinä klo 6.00–22.00 välisenä aikana sekä mahdollisesti viikonloppuisin vähäisessä määrin, koska tiehoidon ja kunnossapidon toimenpiteitä voidaan joutua tekemään minä viikonpäivänä tahansa.

Yhteenveto:

Maa-aineslain (555/1981) ydin sisältyy lain 3 §:ään. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty.

Hakemuksen mukainen suunniteltu toiminta koskee toiminnan jatkamista alueella, jolla on ollut ottamistoimintaa jo 1950-luvulta ja hakemuksen mukainen alue on osoitettu Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 seudullisesti merkittäväksi hiekan ja soran ottamisalueeksi (EO/so). Toimien suunnittelussa on otettu huomioon vesilain mukainen pohjaveden muuttamiskielto (VL 1:18 §) ja ympäristösuojelulain mukainen pohjaveden ehdoton pilaamiskielto (YLS 8 §). Esitettyjä toimenpiteitä ja ennaltaehkäiseviä ratkaisuja pidetään kattavina ja luotettavina keinoina pohjaveden ja maaperän suojelemisen kannalta.

Asiasta annetusta muistutuksesta on päätelty, ettei mikään tosiseikka tai todennettu olosuhde kyseenomaisessa asiassa viittaa siihen, että ottamisalueen olosuhteet ja ottamissuunnitelman mukainen toiminta aiheuttaisi maa-aineslain 3 §:n vastaisia seurauksia.

Vastineessa edellä esitetyt asiat huomioon ottaen, ei hakemuksen mukainen toiminta hakijan käsityksen mukaan ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n mukaisten rajoitusten kanssa ja asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, joten maa-ainesten ottamislupa tulee myöntää.

Koska hakemuksen tarkoittama toimenpide täyttää maa-aineslain 6 §:n tarkoittamat luvan myöntämisen edellytykset, rakennus- ja ympäristölautakunta päättää suostua hakemukseen ja myöntää Tornator Oyj:lle hakemuksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ottamiseen Joensuun kaupungin Luhtapohjan kylään tilalle Majoin kangas RN:o 3:12 kymmenen (10) vuoden ajaksi 100 000 k-m³ suuruiselle määrälle.

Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

1.
Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.
2.
Ottamisen aikana syntyvät jyrkänteet on merkittävä näkyvästi maastoon esim. lippusiimalla ja varoituskyltein. Asiattomien pääsy alueelle on estettävä puomilla.
3.
Ottoalueen ja Palovaarantien väliin on kaivettava syvempi oja liittymäalueen selkeyttämiseksi sekä estämään hulevesien johtuminen maantielle Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon ohjeiden mukaisesti. Laskelma ottoalueen ja siihen liittyvien tukitoiminta-alueiden hulevesien määrästä ja niiden johtamisesta tulee toimittaa Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön helmikuun 2022 loppuun mennessä.
4.
Maa-ainesten otto sekä siihen liittyvä kuormaaminen ja kuljetus on sallittu ma-pe klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18. Toimintaa ei saa harjoittaa sunnuntaisin eikä arkipyhinä.
5.
Mikäli alueella murskataan, on siitä tehtävä ilmoitus Joensuun kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna yli 50 päivää, on murskaukselle haettava ympäristölupa.
6.
Murskausta ei saa harjoittaa 1.6. – 31.7. välisenä aikana.
7.
Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Alin ottotaso on +122 (N2000). Molemmat edellä mainitut ehdot tulee täyttyä.

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
8.
Pohjaveden pinnan tasoa on seurattava kaksi kertaa vuodessa alueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Pohjaveden korkeustiedot on toimitettava vuosittain Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön. Lähimmän kiinteistön kaivovedestä on otettava laatonäyte ennen toiminnan aloittamista ja tarvittaessa toiminnan aikana.
9.
Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt on sijoitettava kaivalueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava, jos mahdollista, ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella on oltava käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuojojen varalta.

10.

Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella.

11.

Alueen jälkihoito ja maisemointi on tehtävä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen on suunniteltava siten, että jälkihoito ja maisemointi etenevät mahdollisimman nopeasti. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä alueella luvan voimassaoloaikana.

Rintaukset on luiskattava aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmaksi luiskauksen jyrkkyyttä vaihdellen. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Alueelle on muodostettava mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 10 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue on metsitettävä ja metsittäminen käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa.

12.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi on paikan päällä järjestettävä tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia.

Hakijan on vuosittain ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

13.

Jos ottamissuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. MAL 5 §:n mukaan ottamissuunnitelma ei ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. (MAL 3.3 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti

eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alueella on ollut aiempaa maa-ainestenottamistoimintaa, eikä alueella ole merkittäviä kauneusarvoja. Ottotoiminta ei täten turmele kaunista maisemakuvaa. Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat niin etäällä ottoalueesta, ettei maa-ainesten otolla ole niihin vaikutusta. Ottoalueella ei ole erikoisia luonnonesiintymiä eikä maa-ainestenotto aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Toimitettu ottamissuunnitelma on huolellisesti laadittu ja siinä on tarkasteltu toiminnan vaikutukset riittävällä tarkkuudella.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Maisemavaikutus jää paikalliseksi alueen vaihtelevien maastomuotojen ansiosta eikä toiminta täten aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista tai merkittävien kauneusarvojen tuhoutumista. Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan suunnitelman mukaisesti alueen luontaiset maastonmuodot huomioiden. Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisia lajeja.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä esitettyjä suojaustoimia, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Maasto-olosuhteet, asetetut toiminta-ajat ja edellytetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Vastaus lausuntoihin ja esitettyihin muistutuksiin ja mielipiteisiin

Annettu lausunto ja muistutus ovat otettu lupamääräyksissä huomioon.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta. (VNA maa-ainesten ottamisesta 6 §).

Lupamääräys 1: Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene laajemmalle alueelle kuin on esitetty.

Lupamääräys 2: Määräykset ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. Puomi tulee pitää suljettuna asiattoman liikenteen estämiseksi silloin kun alueella ei ole toimintaa.

Lupamääräys 3: Ottamistoiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa muille tienkäyttäjille.

Lupamääräys 4: Maa-ainesten otto ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa asutukselle. Mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi on toiminnalle asetettu aikarajat.

Lupamääräys 5: Määräyksen tarkoituksena on muistuttaa ympäristönsuojelulain säännöksistä murskauksen osalta. Meluilmoitusta tai ympäristölupaa käsiteltäessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 6: Murskauksesta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa asutukselle. Mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi on toiminnalle asetettu aikarajat.

Lupamääräys 7: Määräys on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 8: Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata kaksi kertaa vuodessa, sillä pohjaveden pinnan taso saattaa vaihdella voimakkaasti vuoden aikana. Lähin talousvesikäytössä oleva kaivo sijaitsee n. 200 metrin päässä ottoalueesta, minkä vuoksi kaivoveden laadun seuranta on tarpeen. Laatunäyte otetaan ennen toiminnan aloittamista ja lisänäytteitä otetaan toiminnan etenemisen mukaan, koska ottotoiminnassa voi olla välivuosia tai toiminta voi olla vähäistä.

Lupamääräys 9: Määräys on tarpeen mahdollisten öljyvahinkojen estämiseksi ja täten maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 10: Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Lupamääräys 11: Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräys 12–13: Määräykset selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

LUVAN VOIMASSAOLOAIKA

Lupa on voimassa 10 vuotta.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa maa-ainelain 21.2 §:n mukaisesti ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Alueella on ollut jo aiemmin maa-ainestenottotoimintaa, eikä alueella ole merkittäviä luonto- tai kauneusarvoja.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 12 000 euron suuruisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta. Muutoksenhakutuomioistuimien kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 1260 euroa.

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 198 euroa.

Valvontamaksu

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2021 valvontamaksu on 252 euroa.

Aloittamisoikeus

Maa-ainelain mukaisen toimenpiteen suorittamisesta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään maa-ainestaksan 5.1 §:n mukaisesti 131 euroa.

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä on hakijan asetettava 12 000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden

tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle.
Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §
VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §
VNA kaivannaisjätteistä (379/2008) 1–4 §
Joensuun kaupungin maa-ainestaksa (16.12.2020) 2, 3, 4, 5 ja 8 §
Joensuun kaupungin hallintosääntö (28.9.2015) 49 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat, PL 69, 80101 Joensuu

Ilmoitus päätöksestä

Niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet.

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa 16.12.2021.

MUUTOKSENHAKU

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus liitteenä.